

færdig. Jeg vilde da have foreslaaet Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Sven: Man havde i sin Tid her i Rigsdagen et Udvalg, der skulde beskæftige sig med Lovenes sproglige Affattelse. Jeg ved egentlig ikke, af hvilken Grund dette Udvalg, som utvivlsomt havde et meget stort Arbejdsfelt, er afgaaet ved Døden. Maaske det var af Overanstrengelse. Men jeg vil gerne efterlyse denne salig afdøde. Jeg vil benytte Lejligheden til at gøre det her, hvor der er forelagt et tilsyneladende ganske lille og let overskueligt Lovforslag, men hvor den sproglige Affattelse er af en saadan Beskaffenhed, at man maa anvende en halv Snes Minutter for overhovedet at hitte ud af, hvad Meningen egentlig er. Meningen med det foreliggende Lovforslag er simpelt hen den, at for Fremtiden skal man have Lov til at tage saa høj Rente, man vil, af Laan, selv om man har Sikkerhed i fast Ejendom, naar blot Laanet kan opsiges fra Debtors Side med et Varsel, som ikke overstiger et halvt Aar. Dette er Lovforslagets Mening, men det udtrykkes paa en hartad malabarisk Maade. At jeg har Ret i denne Bedømmelse af Lovforslaget, tror jeg ogsaa, ærede Medlemmer vil se, naar de omhyggeligt læser den højt-ærede Indenrigsministers Forelæggelsestale igennem; den bærer et umiskendeligt Spor af, at Lovforslagets knudrede og indviklede Fremstilling ogsaa har lagt Vanskeligheder i Vejen for den højtærede Minister.

Hvad Lovforslagets Realitet angaar, kunde det naturligvis vække nogen Betænkelighed, hvis man maatte nære Frygt for, at dets Gennemførelse vilde bevirke en almindelig Forhøjelse af den Rente, der ydes af Prioriteter i fast Ejendom, og det var jo den Tankegang, der besjælede den sidste ærede Talers Udtalelser. Imidlertid tror jeg, at den ærede Ordfører for Socialdemokratiet ser alt for sort paa det. Ganske vist gik det ærede Medlem ret langt tilbage i Tiden, til den mørke Tid, da man ikke kendte Socialdemokrati og andre gode og lyse Samfundsmagter. Danske Lov blev ophøjet til at være en Lov med fremragende Bestemmelser. Ja, det ærede Medlem kunde være gaaet langt længere tilbage. Christian den Tredie udgav i 1554 en udmærket Forordning om Aager, der sikkert ogsaa vilde have tilfredsstillet det ærede Medlem. Og gik man tilbage til den kanoniske Ret, vilde det ærede Medlem have været endnu gladere, for der forbød man overhovedet Renter

— Kapitalen skulde dog ikke give noget for at faa anbragt sine Penge, men den maatte heller ikke tage noget, saa det var jo Idealet. For øvrigt har det ærede Medlem ganske Uret i at tro, at Danske Lovs Bestemmelser om Aager var strengere end de nuværende Bestemmelser; det er fuldkommen urigtigt. I Virkeligheden er Loven af 6. April 1855 i sine Straffebestemmelser strengere end Christian den Femtes Danske Lov, saa hvis det blot var Straffebestemmelser, der gjorde det, maatte der egentlig i dette Øjeblik herske ganske ideelle Tilstande. Men nu er det jo en Gang saaledes, at man overfor det økonomiske Liv kan gøre, hvad man vil, man kan ikke tvinge en Kapital, der ikke vil frem, og Kapitalens naturlige Udbytte, Renten, vil rette sig efter de almindelige økonomiske Forhold. Som den praktiske Mand, han er, ved det ærede Medlem jo udmærket godt, at skal han skaffe Penge frem til et Byggeforetagende, saa kan det ikke nytte at stampe mod Brodden, han maa betale den Rente, der svarer til det almindelige Renteniveau her i Landet. Det kan saa være lidt højere eller lidt lavere, men at man ved Lov skulde kunne gennemtvinge en bestemt Rente overfor Kapitalen, er det ganske omsonst at diskutere. Det er netop det, der er Sagen i Øjeblikket, at Aagerbestemmelserne gælder paa Papiret, men i Realiteten faar jo selv den pæneste Kapitalejer faktisk en højere Rente, dels gennem Akkomodationsobligationer, dels gennem Udbetaling af Laaneprovenu i Kreditforeningsobligationer, noget, der praktiseres af de pæneste Sparekasseinstitutioner her i Landet, og hvorved der faktisk opnaas en højere Rente. Det er efter mit Skøn umuligt at give en Lov, der udelukker en Kapitalrente, som staar i Forhold til det almindelige Niveau, og det er jo heller ikke Meningen med Lov af 6. April 1855 at ville gøre det. Man har sat en Maksimalrente af 6 pCt., men den kan fraviges, og under fuld Musik har Rigsdagen og sikkert ogsaa det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen i 1921 vedtaget en Lov, der hjemlede Ret for Indenrigsministeriet til at tillade en højere Rente. Men derved har man jo selv erkendt, at det var nødvendigt at tillade højere Rente.

Jeg maa mene, at naar der efter Lovforslaget i Fremtiden kun skulde være et lille Omraade, hvor Aagerlovgivningen i strengeste Forstand skred ind, nemlig de Laan, hvor Debitor ikke kan opsiges med højst et halvt Aars Varsel, saa er der egentlig